

att för den, hvars inkomst enligt inkomstskatteförordningen ej uppgår till 2,000 kronor, vägfyrktatet minskas till hälften för inkomstbeloppet äfvensom för annan fastighet, då dess taxeringsvärde ej öfverstiger 5,000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1909.

Ernst Lindblad.

N:o 38.

Af herr **Ekelund**, om *åvägabringande af effektiva lagbestämmelser för betryggande af skogens återväxt å område, hvarest besittningsrätt upplåtits åt utlänning.*

I § 1 af lag angående vård af enskildes skogar af den 24 juli 1903 stadgas: »Å skogsmark, tillhörig enskilde, må ej afverkning så bedrifvas, eller efter afverkningen med marken så förfaras, att skogens återväxt uppenbarligen äfventyras. Har sådan vanskötsel af skogsmark ägt rum, vare den, som låtit densamma komma sig till last, pliktig att vidtaga de åtgärder, som för återväxtens betryggande äro erforderliga. Är af ägare afverkningsrätt upplåten till annan och har denne gjort sig till vanskötsel skyldig, vare jämväl ägare ansvarig för att sådana åtgärder vidtagas; äge dock af den skyldige söka åter hvad han sålunda nödgats utgifva.»

Det är sålunda lagens mening att, om afverkningsrätt upplåtes genom aftal, skyldigheten att verkställa för återväxten behöfliga åtgärder i första rummet tillkommer afverkaren och först i andra rummet markägaren.

Denna tanke har 1903 års Riksdag med all tydlighet framhållit i sin skrifvelse, n:o 136, till Konungen, där det heter: »Till fullo delande den af högsta domstolen uttalade uppfattning, att den, som öfverträdit lagens föreskrifter, bör drabbas af de för öfverträdelsen stadgade påföljder och att således, då vanskötsel af skogsmark ägt rum, den, som låtit vanskötseln komma sig till last, skall vara pliktig att vidtaga de åtgärder, som för återväxtens betryggande äro erforderliga, har Riksdagen låtit denna grundsats främst erhålla sitt uttryck i nämnda paragraf.»

Af praktiska skäl och för att göra lagen mera effektiv infördes bestämmelsen om att äfven ägare är ansvarig för återväxtens betryggande, men samtidigt infördes bestämmelsen om regressrätt för markägaren mot afverkningsrättsinnehafvaren.

Om skogsvårdsstyrelse finner att skogsmark är utsatt för vanskötsel, äger den att hos Konungens befallningshafvande påkalla undersökning, så kallad syn. Kan öfverenskommelse på grund af det vid synen upprättade instrumentet ej träffas eller hafva efter det öfverenskommelse träffats de däri aftalade åtgärderna icke blifvit utförda, äger skogsvårdsstyrelsen att vid domstol anhängiggöra och utföra talan mot vederbörande.

Är afverkaren utländsk undersåte, synas emellertid dessa bestämmelser svårligen kunna göras fullt effektiva, då utlänning näppeligen torde kunna åläggas att vid svensk domstol svara i mål af ifrågavarande beskaffenhet.

Den dubbla säkerhet för återväxtåtgärdernas fullgörande, som enligt lagens innehåll finnes i afverkningsrättsinnehafvaren och markägaren, blir sålunda lätt illusorisk, och markägaren måste vidkännas de kraf å återväxtarbeten från skogsvårdsstyrelsens sida, som enligt lagen borde med större fog riktas mot afverkaren—utlänningen. Att »af den skyldige söka åter hvad han sålunda nödgats utgifva» torde i sådant fall sällan låta sig göra.

Uttalanden från den enskilda skogsvårdens handhafvare i skilda delar af landet gifva också noggsamt vid handen, att ett stärfjande af utländska afverkares framfart är högeligen af behovet påkalladt. Så t. ex. anför skogsvårdsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län i sin berättelse för år 1907:

»Öfver $\frac{2}{3}$ af samtliga afverkningar bedrifvas i Bullarens och Vette härader, hvarifrån virket forslas till Bullarsjöarna, Svinesund och Idefjorden samt därifrån vidare flottledes in i Norge. Afverkarne äro såväl svenskar som norrmän. De senare, ett tiotal, utöfva en för länets

skogar högst skadlig verksamhet, i det att de i köpekontrakten med skogsägarna sällan, om ens någonsin, göra några bestämmelser om kvarlämnande af fröträäd och stormkappor eller om afverkningarnas bedrivande i öfrigt på ett sådant sätt, att skogens återväxt icke äfventyras, utan sköflas skogarna hänsynslöst i dessa med icke öfver sig god virkestillgång utrustade länsdelar, samtidigt som vederbörande markägare genom obilliga och minst sagdt egendomliga villkor i öfrigt i kontrakten icke sällan erhålla minimala vinster.»

Gifvet är, att då en lag stiftas, det äfven måste vara statsmakterna angeläget att densamma blifver i afsedd riktning verksam. Att här föreligger ett fall, där möjligheten till lagens tillämpning kan dragas i tvifvelsmål, torde af det ofvan sagda framgå, och finner jag saken vara af den vikt, att jag anser mig böra på densamma fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Att den ej blifvit behörigen beaktad vid skogslagens tillkomst torde åtminstone delvis berott därpå, att ett annat förhållande till grannlandet Norge då var rådande.

Enligt § 26 af kungl. förordningen angående utvidgad näringsfrihet af den 18 juni 1864 skall utländing för att få här i riket »idka handels- eller fabriksrörelse, handverk eller annan handtering» därtill begära Konungens tillstånd och har då att förete bevis om god frejd och ställa borgen för utskylder.

Det synes mig som om i denna paragraf lämpligen skulle kunna inrymmas något stadgande därom, att utländing ej utan Konungens särskilda tillstånd må här i riket bedriva skogsafverkning med eller utan sågverksrörelse samt att såsom villkor för sådant tillstånds meddelande stadgas skyldighet för den sökande att jämväl förete säkerhet för fullgörande af de åtgärder, som för skogsåterväxtens betryggande enligt lag åligga honom.

Skogsvårdsstyrelse bereddes då själfallet tillfälle att yttra sig om säkerhetens antaglighet och kunde följaktligen i tid förebygga, att utländingar af tvetydig beskaffenhet finge företaga skogsafverkningar i landet.

En följd af ett sådant stadgande blefve ju äfven den, att kronobetjäningen delvis finge skyldighet att öfvervaka utländingars afverkningar och sålunda blefve skogsvårdsstyrelserna ett väl behöfligt stöd.

Utän att vilja med bestämdhet yttra mig angående den form, hvar under det af mig påpekade missförhållandet kan på lagstiftningens väg

afhjälpas, får jag, då jag anser frågan tariffva en mera ingående undersökning, vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade besluta att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig skrifvelse med anhållan, det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda och därefter förelägga Riksdagen förslag till sådana ändringar antingen i lagen angående vård af enskildes skogar af den 24 juli 1903 eller i Kungl. Maj:ts förordning angående utvidgad näringsfrihet af den 18 juni 1864, att därigenom åstadkommes större säkerhet för återväxtens betryggande å områden, hvarest afverkningsrätt blifvit till utländing upplåten.

Stockholm den 26 januari 1909.

Gunnar Ekelund.